

Praktische opdrachten en zelfontdekken bij tekenen

Rins Boschma en Hetty Hilberts, Oostvaarders College, Almere

In dit verslag doen docenten Rins Boschma en Hetty Hilberts van het Oostvaarderscollege in Almere verslag van hun aanpak om het begrip 'perspectief' in tekenlessen dichterbij de leerlingen te brengen in de tekenlessen. Het lesmateriaal bleek daarvoor te abstract: de voorbeelden slaan niet aan, zijn te complex en niet herkenbaar. Een voorbeeld als startpunt van de uitleg gaat bijvoorbeeld over een kathedraal, maar geen enkele leerling is ooit in een kathedraal geweest.

Aanpak

De leerlingen zijn met een wegwerpcameraatje op pad gestuurd met diverse opdrachten om foto's van de eigen straat en omgeving te maken, bijvoorbeeld op de hurken of midden op straat genomen, om zo begrippen als 'vluchtpunt', 'hoog en laag standpunt' en 'horizon' zeker op de foto's te krijgen (zie afbeelding 18).

In een aantal opdrachten werken leerlingen vervolgens met de foto's. Ze moeten bekijken wat er met de horizon gebeurt als je door de knieën gaat als fotograaf, ze moeten lijnen trekken en de foto in een tekening 'aanvullen'. Al werkend wordt de vaktaal geïntroduceerd. Ook andere talige opdrachten worden aan het materiaal gekoppeld: een leerling beschrijft bijvoorbeeld een foto in vaktaal en een ander moet de tekening erbij maken (afbeelding 19: 'get the picture').

Deze manier van leren kost tijd, maar begrip komt wezenlijker tot stand (in tegenstelling tot bij het leren van oppervlakkige kennis op de oude manier). De opdrachten zijn op de volgende pagina's weergegeven.

Standpunt en fotografie

Een **standpunt** is de plaats waar je gaat staan als je een foto maakt. Voor de foto-opdracht moet je foto's maken vanaf 5 **standpunten**. Op de camera zitten 16 foto's. De camera moet je met z'n tweeën gebruiken. Iedereen moet 5 verplichte foto's maken. Je hebt een paar voor het geval dat het mislukt en een paar mag je zelf bedenken. Schrijf op wat je gefotografeerd hebt (6 t/m 8). Bedenk wel dat je de beste foto's met een beetje zonnig weer maakt en niet tegen de zon in mag fotograferen. Het toestel moet volgende week in geleverd worden en wordt door school ontwikkeld. De volgende vier foto's zijn verplicht (kruis aan wat je gedaan hebt).

TOESTEL NR.	
Naam leerling	gedaan
1 Een foto van de straat waar je woont vanaf het begin of het eind van de straat. Je moet midden op straat gaan staan en recht voor je uit fotograferen.	
2 Een foto van je huis terwijl je voor het huis op de straat gaat staan. Neem zoveel mogelijk afstand zodat het hele huis erop komt. Ga desnoods vanaf je knieën fotograferen.	
3 Een foto van de straat vanuit de bovenverdieping van je huis. Zoek een zo hoog mogelijk standpunt bijv. een zolderraampje. Fotografeer naar beneden.	
4 Een foto van een pleintje of een grasveldje in de buurt. In ieder geval mogen er zo weinig mogelijk gebouwen of huizen op staan. Een stukje bouwgrond mag ook. Fotografeer dit vanaf je knieën.	
5 Een foto van een kamer in je huis vanaf het raam naar binnen toe. Wanneer je naar buiten toe fotografeert dan krijg je tegenlicht en mislukt je foto. Je moet met je rug naar het raam gaan staan en naar binnen toe fotograferen. Zet voor de zekerheid alle lampen aan.	
6	
7	
8	

Afbeelding 18: Standpunten fotografie

Oefening 'get the picture'

Ga met drie klasgenoten bij elkaar zitten. Eén heeft een potlood en gaat tekenen, één heeft een pen en gaat schrijven. De derde heeft foto 2 van zichzelf en gaat vertellen.

De verteller vertelt wat hij of zij op zijn of haar foto 2 ziet. De verteller moet daarbij beginnen met de woorden die je geleerd hebt zoals horizon, vluchtpunt, vluchtlijn en standpunt. Terwijl de verteller vertelt probeert de tekenaar te tekenen wat de verteller op de foto ziet. De schrijver schrijft het verhaal op. Als de verteller over zijn of haar eigen foto verteld heeft, dan wordt er gewisseld.

tekening bij foto 2 van .....

verhaal bij foto 2 van .....

Afbeelding 19: Oefening 'get the picture'